

EESTI ERAMETSALIIDU INFOKIRI

2021. A III KVARTALI ÜLEVAADE

Toimus viies kogu pere metsapäev

21. augustil võttis Pärnus Vaasapargis toimunud kogu pere metsapäevast osa umbes 5000 inimest. Samal päeval toimus ka ekskursioon mulluse parima metsamajandaja metsa ning kuulutati välja tänavuse metsamajandajate konkursi tulemused. Võitjaks kuulutati Gunnar Lepasaar. Sellest tulenevalt toimub järgmisel aastal kogu pere metsapäev Ida-Virumaal.

Rohkem infot leiad [SIIT](#)

POLIITIKA KUJUNDAMINE

HUVIDE KAITSE

KOMMUNIKATSIOON

PARIMAD
METSAMAJANDAJAD 2021

ENDISE JA UUE TEGEVJUHI
TAGASI- JA EDASIVAADE

MUUD TEEMAD

Euroopa metsaomanike ühispöördumine Viinis

Euroopa Komisjon avaldas 16. juulil 2021 uue Euroopa Metsastrateegia. Hoolimata asjaolust, et strateegias on mõningaid positiivset esiletoomist väärivaid põhimõtteid (nagu näiteks puidu kasutamise edendamine ehitussektoris või maaelu arengu rahaliste vahendite kasutuselevõtu suurendamine metsastrateegia elluviimiseks), on tulemus paraku Euroopa metsaomanike jaoks pettumust valmistav ning metsade majandamise tuleviku suhtes murettekitav. Seetõttu allkirjastasid Euroopa metsaomanike esindusorganisatsioonid 04.10 Viinis strateegia nõrkused esile toova deklaratsiooni.

Lisaks deklaratsioonis nimetatud üldisemat laadi tähelepanekutele märgime EEML poolt ära järgmised konkreetsed puudujäägid Eesti erametsanduse vaates:

- Strateegias nimetatud mitmed terminid on defineerimata.
- Küsitav on kaitsemetsade pindala suurendamise vajadus nendes riikides, kus kaitsemetsade pindala on niigi suur, nagu ka Eesti.
- Strateegias on kavandatud mitmeid tegevusi, mis oluliselt suurendavad bürokraatiat ja mittetootlike kulutusi ning vähendavad sektori konkurentsivõimet.
- Küsitav on EL-i oma sertifitseerimissüsteemi loomine lisaks olemasolevate ja toimivate säästliku metsamajandamise indikaatoritel tuginevate sertifitseerimissüsteemidele (PEFC, FSC jt).
- Strateegias on elurikkuse vähenemise ja süsiniku emissiooni vältimise meetmena nähtud ette lageraiete kasutamise piiramine. Selline lähenemine ei ole teaduslikult põhjendatud. Eesti oludes on lageraie tavapärane, aastasadu praktiseeritud ning teaduslikult heaks kiidetud metsade uuendamise viis.

Leiame, et nii käesoleva strateegia kui mitme teise Euroopa Komisjoni poolt juhitava protsessiga (nt. LULUCF, RED III jt) on Euroopa Liit taganemas metsanduse jaoks olulisest alusväärtusest – subsidiaarsuse põhimõtte rakendamisest metsapoliitikas. Komisjoni sammud viivad otsustuspädevuse liikmesriikidelt keskvõimu tasandile.

Poliitika kujundamine

Oleme veendunud, et metsade eripärast tulenevad metsade kasutamise praktikad on ja jäävad Euroopa erinevates piirkondades niivõrd erinevaks, et metsanduse suunamine Euroopa-ülese ühtse pooliitikana on ilmvõimatu. Otsustusõigus oma metsade tuleviku üle peab jääma igale liikmesriigile endale.

EEML pressiteadet saab lugeda [SIIT](#)

Poliitika kujundamine

Linnurahu petitsiooniarutelu Riigikogu Keskkonnakomisjonis

Keskkonnaorganisatsioonid on esitanud Riigikogule ettepaneku kehtestada raierahu kõigis metsades perioodiks 15.04. – 15.07 ning kaitsealadel 15.03 – 31.08. EEML pöördumises esitatud sooviga ei nõustu. Meie seisukohti esitles juhatuse esimees Ando Eelmaa, kes tõi esile järgmised olulised aspektid:

- Puuduvad teaduslikud uuringud, mis selgitaks, milline on tegelikkuses pesitsusaegse raie mõju linnustikule
- Kesk-Euroopa ja Ameerika Ühendriikide teadlaste uuring näeb hoopis positiivset mõju metsade majandamise ja metsalindude rohkuse vahel.
- Puuduvad usaldusväärsed arvandmed metsalindude arvukuse võimaliku muutuse kohta. Niivõrd ulatuslikke piiranguid ei saa kehtestada ilma korralike teaduslike uuringuteta.
- Linnudirektiiv ei sunni kaitsma iga lindu. Euroopa Liidu õiguse kohaselt on inimtegevus mõistlikes piirides võimalik, kui sellega ei kaasne ülemäärane haruldaste lindude kahjustamine ning ka looduslikult esinevate linnuliikide arvukus on hoitud mõistlikul tasemel.

- Pesitsusrahul on mõju maapiirkondade tööhõivele ja puidutööstusele
- Traditsiooniliselt on raietegevus kevad-suvisel perioodil tagasihoidlik. Ometigi omab lauskeelamine olulist mõju tööhõivele maapiirkondades.
- Kevad-suvine periood võib olla ainuke kuiv aeg metsatööde tegemiseks.

Alternatiivid sunduslikule pesitsusrahule:

EEML nõustub, et vaieldamatult mõjutab inimtegevus, sealhulgas metsade majandamine looduskeskkonda. Inimese eemale hoidmine loodusväärtuste kaitsest on aga tupiktee. Luua olukord, kus kõrgema loodusväärtusega metsade omanike vara on järjepidevalt uute piimägede objektiks paneb metsaomanikud hoiduma tegevustest, mis elurikkust nende metsades suurendada võiks. Looduskaitse võti on vabatahtlik loodushoid – maaomanik peab olema motiveeritud käituma loodushoidu panustaval viisil.

Sealjuures oleme rõhutanud vajadust hoiduda raietest kõige linnurikkamates metsatüüpides. Raiete vältimise korral aga rakendada meetmeid lindude häirimise vähendamiseks. Nii eelistame lauskeelu asemel metsaomanike nõustamist ja toetamist. Lõplik otsus raieaja suhtes peaks aga olema metsaomaniku teha.

EEML eelistab lauskeelu asemel metsaomanike nõustamist ja toetamist. Lõplik otsus raieaja suhtes peaks aga olema metsaomaniku teha.

Poliitika kujundamine

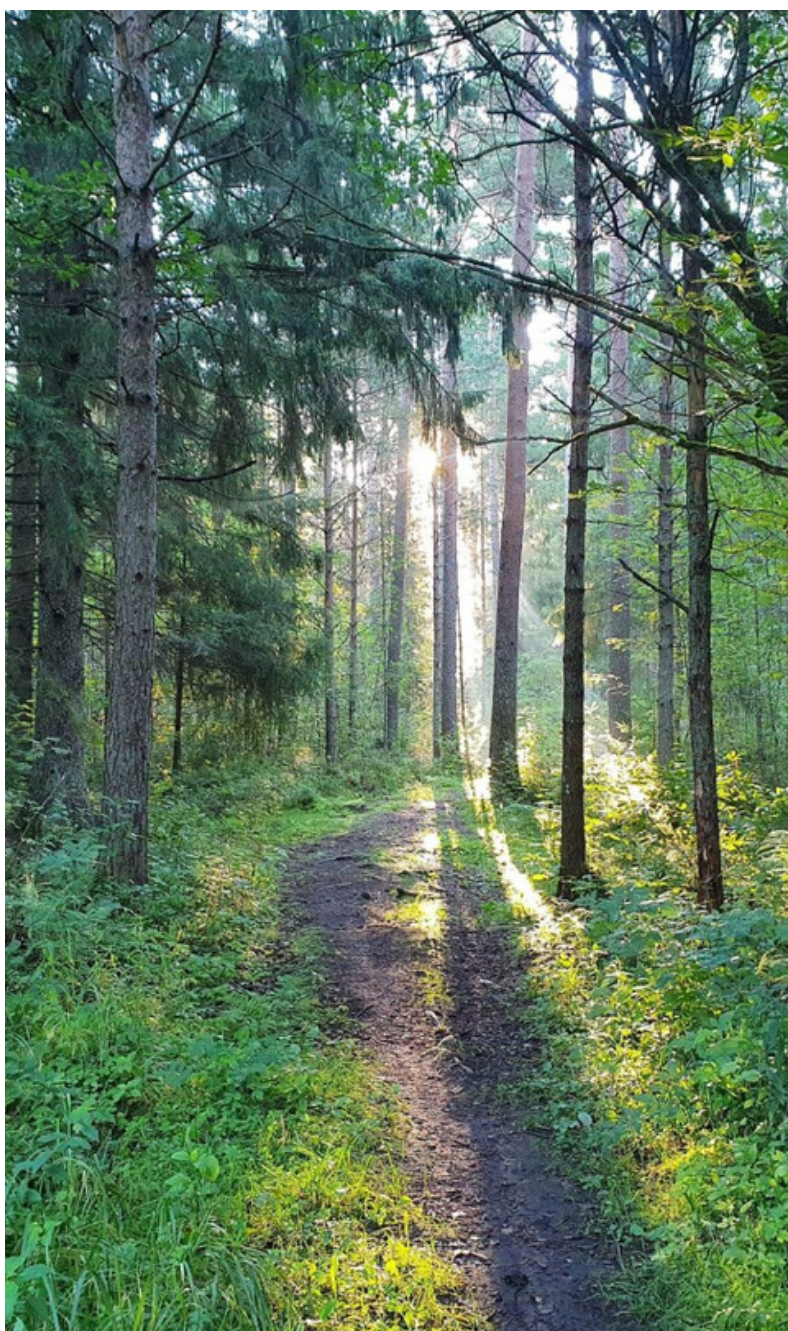
Uus toetus vähendab ebaõiglust looduskaitsete piirangute hüvitamisel

Järgmise aasta riigieelarvesse on planeeritud täiendavad 1,1 miljonit eurot looduskaitsete piirangute hüvitamiseks eramaadel. Kui seni oli kompensatsioon ette nähtud vaid Natura 2000 võrgustikku kuuluvate alade omanikele ja väljaspool võrgustikku asuvate sihtkaitsevööndis asuvate metsade eest, siis järgmisest aastast laieneb hüvitis ka väljaspool Natura 2000 võrgustikku piiranguvööndites asuvate metsade omanikele.

Uus toetus – 60 eurot ha kohta – puudutab ligi tuhandet erametsaomanikku, kellel on piiranguvööndites 14 000 ha metsa. Keskkonnaminister Tõnis Mölder sõnul saab järgmise aasta eelarvega likvideeritud ebaõiglus ja omanikele hüvitatakse saamata jäävat tulu kõikide looduskaitsete piirangute korral. “Erametsanduse toetuse saajate ring laieneb ja sellega väheneb ka raiesurve looduskaitsealade piiranguvööndites,” ütles keskkonnaminister. “See motiveerib metsaomanikke oma kaitsealuseid maid endale hoidma ja müügisurvele mitte alluma,” on Tõnis Mölder uue toetuse suhtes lootusrikas.

EEML juhtis aastate jooksul korduvalt probleemile tähelepanu. Piiranguvööndi metsaomanike ebavõrdset kohtlemist hüvitise maksmisel nentisid nii keskkonna- kui maaeluministerium, vajadust maaomanikke võrdselt kohelda toetas ka õiguskantsler, kuid tegudeni jõudmiseks varem vahendeid ei leitud.

EEML pressiteadet saab lugeda [SIIT](#)

Huvide kaitse

Jahinduslepingute sõlmimine – millest tulevad erinevad tõlgendused?

Miskil põhjusel on hakanud levima seisukoht, et jahipiirkondade kasutusõiguse lubade pikendamise juures pärast maaomanike, jahimeeste ja riigi esindajate vahel sõlmitud kokkulepet eramaaomanikega sõlmitud jahimaade kasutamise lepingute pindala enam tähtsust ei oma.

Allpool väljavõtte kokkuleppest:

Lisaks Keskkonnaameti poolt koostatud juhisele jahipiirkonna kasutusõiguse loa pikendamiseks lepiti kokku, et jahindusnõukogud otsustavad vastavalt töökorrale konsensuse alusel toetada jahipiirkonna kasutusõiguse loa pikendamist juhul, kui:

6. Maaomanikega sõlmitud jahinduslike lepingute maht jahipiirkonna kohta ületab 50%, sealhulgas peab eramaade pindala lepingutega tulevikus ületama 50% määra. Kui see kriteerium on täidetud ja muid välistavaid (p1-p5) asjaolusid ei esine, siis jahipiirkonna kasutusõiguse luba pikendatakse.

Jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtivuse pikendamise osas seisukoha andmisel rakendatakse 2+1 töökorra põhimõtet (2 korda konsensus ja 3 kord $\frac{3}{4}$ hääleteenamus). Jahipiirkonna kasutajatele antakse piisavalt aega (vähemalt 1 kalendrikuu) selleks, et saavutada 50% osakaal pindalast enne kui uuesti jahindusnõukogu koguneb.

Kokkulepet saab lugeda [SIIT](#).

Õiguskantsleri poole pöördumine

Keskkonnaamet on lendorava kaitseks kavandamas täiendavaid piiranguid Ida- ja Lääne-Virumaal ning Jõgevamaal, piiranguid planeeritakse ka erametsadesse ja need puudutavad 134 maaomanikku. Metsaomanikke nõrritab kõige enam, et kaitse alla soovitakse võtta suur hulk selliseid alasid, kus lendorav ei ela kuid kus on aktiivselt tegeletud metsakasvatusega - rajatud maaparandustaristu, tehtud hooldusraieid ja rajatud kultuure. Kaitse alla sooviti võtta isegi eelmisel aastal istutatud metsakultuur.

Kuigi keskkonnaamet on maaomanikele teinud erinevaid ettepanekuid, kuidas nende kasutamist piirata soovitakse, ei ole ametlikku menetlust nende alade kaitse alla võtmiseks alustatud. Samuti pole Keskkonnaametil ühtegi ekspertiisi, mis kogu ala kaitse alla võtmise vajadust ja otstarbekust põhjendaks. See tähendab, et praeguses etapis ei ole ameti poolt maaomanikele saadetud teavituskirjadel ja alade kaitse alla võtmise ettepanekutel koos maa riigile müümise võimaluse tutvustamisega mingit seaduslikku alust.

Septembris pöördusime Õiguskantsleri poole, et saada tema seisukoht sellise looduskaitse kavandamise praktika kohta.

III kvartal meedias

Eesti Erametsaliitu mainiti 2021. a III kvartalis 103 korral. Enim kajastust saime seoses augustis toimunud kogu pere metsapäevaga ja metsamajandajate konkurssiga ning tegevjuhi vahetuse teemadel. Erametsaliidu tegemisi vahendame meie kodulehel ja ka Facebookis, kus meil on tänaseks üle 2200 jälgija.

Hakka meie FB lehe jälgijaks

Kaks uut keskkonnamärgist jätkusuutliku maakasutuse eest

Augustis toimunud kogu pere metsapäeval anti üle kaks uut Wildlife Estates Label keskkonnamärgise tunnistust. Märgise omanikuks said Nursipalu harjutusvälja haldaja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus ja Pärnumaa metsaomanik Mihkel Jürisson. Märgisega tunnustatakse maaomanikke kui keskkonna hoidjaid ja säästva maakasutuse edendajaid.

Kommunikatsioon

2021. a III kvartalis ilmunud teated ja arvamused

04.06 Looduse kaitsmine ei õigusta metsaomanikest üle sõitmist
16.06 Ando Eelmaa: ebamugav tõde – kes ikkagi väärtustab loodust?
12.08 Kogu pere metsapäeval selgub Eesti parim metsamajandaja
21.08 Eesti parimaks metsamajandajaks sai Ida-Virumaa metsaomanik Gunnar Lepasaar
03.09 Kaks uut keskkonnamärgist jätkusuutliku maakasutuse eest
09.09 Tulemas on üle-eestiline metsarahva päev
13.09 Jahipiirkonna kasutusõiguse lubade pikendamisest
15.09 Erametsaliidus vahetub tegevjuht
28.09 Metsaomanikud tunnustavad ministrit piirangute hüvitamise eest seismisel
07.10 Euroopa metsaomanikud ootavad Euroopa Metsastrateegialt piirangute asemel tuge metsade majandamisele

Loe uudiseid ja pressiteateid erametsaliidu kodulehelt

[SIIT](#)

Parimad metsamajandajad 2021

Parim metsamajandaja 2021 on Gunnar Lepasaar!

Kuulutasime välja 28. metsamajandajate konkursi tulemused. Tänavu kandideeris parima metsamajandaja tiitlile 15 metsaomanikku üle Eesti. Konkursi tulemused kuulutasime välja 21. augustil Pärnus Vaasa pargis toimunud kogu pere metsapäeval. Parim metsamajandaja 2021 on Gunnar Lepasaar (Rakvere Metsaühistu liige) Ida-Virumaalt. II koht läks Tartu- ja Valgamaale Olev Matile (Ökoteh OÜ, Ühinenud Metsaomanikud liige) ja III kohta jagasid Magnar Alev (Mapomets OÜ, Ühinenud Metsaomanikud liige) Valgamaalt ja perekond Elfenbeinid (Vardi Metsaühistu liige) Raplamaalt. Deskise eriauhinna sai Ilmar Saabas Põhja-Pärnumaalt, SystemSeparation Ltd eriauhinna teenis Lääne-Virumaal tegutsev Alar Urbas ning Forestplanteri eriauhind anti Võrumaal oma perele kuuluvat metsa majandavale Mark Kostõgovile. Kõigi tänavuste osalejate kohta saab pikemalt lugeda kodulehelt erametsaliit.ee/metsamajandajate-konkurss.

Rohkem infot metsamajandajate konkurss 2021 kohta leiad [SIIT](#)

Endise ja uue tegevjuhi tagasi- ja edasivaade

Andres Talijärv (EEML tegevjuht 01.08.2018 - 15.09.2021)

Kolm meeldejäätavat aastat

Minu liitumine Erametsaliiduga 2018 aasta sügisel eelnes 2019 aasta Riigikogu valimistele. Oli selge, et poliitikutega seotud eesmärkida saavutamiseks tuleb neile enne valimisi kõvasti selgitustööd teha. Õnnestus enamike Riigikogu erakondadega (v.a. Vabaerakond) metsateema üle arutada ning selgitada metsas toimuvat. Pean eelneva selgitustöö oluliseks tulemuseks seda, et hoogu võtva metsasõja tingimustes ei lisanud riigikokku pääsenud erakonnad raiemahtude numbrilisi näitajaid oma valimislubaduste hulka.

Valimiseelse selgitustöö üheks tulemuseks saab lugeda ka tulumaksuseaduse muutmise. Varasemate aastate pingutus realiseerus 2020 aasta aprillis.

2020 aasta mais saatis keskkonnaminister kooskõlastusringile looduskaitseaduse muutmise eelnõu. Erametsaliidul on õnnestunud selle äärmiselt metsmajandusvaenuliku eelnõu vastuvõtmist pidurdada.

2020 aasta sügisel tulime välja sõnumiga, et jahipiirkondade kasutusõiguse lubade pikendamine ei pruugi olla kooskõlas jahiseaduse ja haldusmenetluse seaduse sätetega. Probleemina tõime esile ka maaomanikega jahimaade kasutamiseks sõlmistavate lepingute väikese arvu. Tänapäevaks on õiguskantsler võtnud pikendamise teema tõsiselt vaatluse alla, lisaks on jahimeesteni jõudnud arusaam, et maaomanikega tuleb lepinguid sõlmida. Kindlasti ei ole olukord lepingute osas ideaalne kuid positiivne on see, et lepinguid sõlmistakse tunduvalt aktiivsemalt kui varem.

2021 aasta alguses seadsime Erametsaliidu prioriteetseks eesmärgiks hüvitise maksmise ka väljaspool Naturat paiknevate piiranguvööndite omanikele. Septembri lõpus andis Vabariigi Valitsus Riigikogule üle 2022 aasta riigieelarve eelnõu kus nimetatud hüvitiste maksmiseks on vahendid planeeritud.

On veel palju asju mida Erametsaliidu tegevjuhina töötatud 1141 päeva jooksul on hea meenutada, eriti hea on meenutada kõiki kolleege kellega koos ühist asja ajasime.

Endise ja uue tegevjuhi tagasi- ja edasivaade

Jaanus Aun (EEML tegevjuht alates 16.09.2021)

Erametsaliit on kujunenud organisatsiooniks, kellega metsapoliitikat tehes arvestatakse. See ei tähenda, et iga ettepanekut arvesse võetakse, aga külmalt ignoreerida poliitikutel ja ametnikel metsaomanike esindusorganisatsiooni kindlasti ei ole võimalik. Muide, need asjad ei ole alati nii olnud. Aastatel jooksul on tugevnenud erametsaliit, aga küpsenud ka poliitiline kaasamiskultuur, kus kohta kolmanda sektori ees silmade sulgemisel enam pole. Igal juhul on erametsaliit teinud head tööd - olgu maksusoodustus raieõiguse ja metsamaterjali müügil või looduskaitsehüvitiste laienemine, ei ole need olnud poliitikute heateod, vaid erametsaliidu aastate pikkuse väga visa töö vilid. Et tulevikus viljad veelgi tummisemad oleks, tuleb jätkata organisatsiooni kasvatamisega - veelgi rohkem metsaomanikke tuleb saada ühe häälena rääkima. Nii on meie rääkimisest ka päriselus kasu. Huvide kaitse ei saa mitte kunagi lõplikult tehtud. Küll on aga mõned momendid, mis lähiajal lahendusi vajaksid. Looduskaitseliste piirangute juurdetekkimise surve näib olevat lõputu. Neis protsessides ei saa metsaomanikke üksi jätta. Ja kui piirangud on kehtestatud, peavad need olema ühiskonna poolt täies mahus hüvitatud. Praeguste kompensatsioonide määrad ei arvesta kuidagi elukalliduse tõusuga viimase viieteistkümnepäeva aasta jooksul. Ei ole midagi teha, ühiskond peab rohkem rahaliselt panustama, kui maaomandi kasutamist kitsendatakse. Nii on aus ja õiglane, aga võtab maha ka pingeid metsaomanike ja looduskaitse vahelt. Pikemas vaates tuleb aga mõelda, kuidas tekiks maaomanikel majanduslik motiveeritus vabatahtlikult loodushoidu panustada.

Kindlasti on oluline, et jätkuks metsakasvatustoetused. See on ka keeruline teema, sest raha kuskil üle ei jää ja konkureerida tuleb teiste sektoritega. Siin on Eesti Erametsaliidul palju teha. Nagu ka jahipidamisküsimustes, planeeringutes või ka Euroopa metsapoliitikas, mis hetkel kaugena näivana meid mingil hetkel niikuinii mõjutama hakkab. Tööd jagub!

Muud teemad

Seireteemaline õppepäev koostöös Keskonnaagentuuriga

20. oktoobril toimub Keskonnaagentuuri ja EEML ühine koolitus. Koolituse päevakava näeb ette KAURI teenuste tutvustust (KRATT, EELIS ja KESE) ja räägime ka eluslooduse seirest. Peale teoreetilist osas õppepäevast on plaanis korraldada jätkukoolitusena ka praktilisi seireteemalisi õppepäevaid.

Õppepäeva kohta täpsema info leiad [SIIT](#)

Volinike koosolek Haapsalus 3.12

Sügisene volinike koosolek leiab aset Haapsalus 3. detsembril Fra Mare Thalasso Spa-s kus eelmisel päeval toimub pidulik õhtusöök ja koosviibimine. Päev enne (2. detsembril) on võimalik osaleda ka toetuste infopäeval Haapsalu Kutsehariduskeskuses, mida korraldame koostöös Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojaga.

Erametsajaht 2021 Ruunaveres

Sel sügisel toimub erametsajaht Raplamaal Ruunaveres. Üritust korraldame koostöös Vardi Metsaühistu ja Vardi Jahiseltsiga kus jahipealikuks on Taavi Ehrpais.

Jahi info leiad [SIIT](#)

Augustis toimusid metsakasvukohatüüpide õppepäevad

Augustis korraldasime koostöös Vooremaa Metsaühistuga Jõgevamaal ja Põhja-Eesti Metsaühistuga Harjumaal metsakasvukohatüüpide õppepäevad. Osalejatelt väga positiivse tagasiside saanud õppepäevade lektoriteks olid Jürgen Aosaar ja Mats Varik Metsaharidus OÜ-st.

Eesti Erametsaliidu juhatus ja tegevmeeskond

Eesti Erametsaliidu juhatusse kuuluvad: Ando Eelmaa (juhatuse esimees), Ants Erik, Atso Adson, Einar Pämpuu, Harry Pütsepp, Mikk Link ja Meelis Matkamäe. Juhatus koguneb kord kuus.

Tegevmeeskonna kontaktid:

Tegevjuht Jaanus Aun, jaanus.aun@erametsaliit.ee, tel 516 2282

Juhatuse nõunik Arpo Kullerkupp, arpo.kullerkupp@erametsaliit.ee, tel 525 1026

Keskkonnanõunik Mari Tuvikene, mari.tuvikene@erametsaliit.ee, tel 5354 4415

Keskkonnanõunik Kertu Kekk-Reinhold, lapsehoolduspuhkusel